

Ния Радева

*БЕЛОЧЕРКОВСКИЯТ ПРЕПИС НА „ИСТОРИЯ СЛАВЯНОБЪЛГАРСКА“
В КОНТЕКСТА НА КНИЖОВНОЕЗИКОВИТЕ ПРОЦЕСИ ПРЕЗ 40-ТЕ ГОДИНИ НА
XIX ВЕК*

В статията се изследват графични, фонетични, морфологични, синтактични и лексикални особености на Белочерковския препис (1843 г.) на „История славянобългарска“. Уточняват се приликите и разликите с Преображенския препис (1809 г.), направен по Пантелеймоновия (1809 г.), който косвено е свързан с Втория Софрониев препис (1781 г.). Така се проследяват някои процеси, при които говоримият език, аналитичен по своя характер, навлиза в този тип книжнина чрез различни по-общи или регионални черти, чрез варианти и облици, балансирайки с архаичната традиция. Съпоставят се особеностите на езика в основната част на текста на Белочерковския препис с тези, отразени в летописните бележки на даскал Драгия Ненов в края на ръкописа. Стига се до извода, че Белочерковският препис, както и други късни преписи, представя една нова рецепция на Паисиевата творба, като се вписва в процесите и явленията, свързани с формирането на новобългарския книжовен език през втората четвърт на XIX в.